

MARUL MİLDİYÖSÜ

Bremia lactucae Repel

1. TANIMI VE YAŞAYIŞI

Marul mildiyösü (*Bremia lactucae* Repel)'nin konidioforlarının uçları tabla şeklinde olup bunun etrafında sapçıklar bulunur. Bu sapçıkların ucunda da 16–22x15–20 µm boyutlarında konidiosporlar oluşur.

Fungus, kışı hastalıklı yapraklar üzerinde oospor halinde geçirir. Uygun sıcaklık ve nemde çimlenir ve genç fidelere bulaşarak ilk enfeksiyonları meydana getirir.

Yaprak altında konidiospor örtüsünün oluşmasından sonra rüzgâr ve diğer yollarla sağlam bitkilere taşınarak sekonder enfeksiyonlar gelişir. Bu konidiosporlar ıslak marul yaprağında 5 günde çimlenirler. Bulaşmalar 16°C sıcaklık ve %70–80 orantılı nemde olur. Epidemi ise 18–20°C sıcaklık ve %90–95 orantılı nemin bulunduğu koşullarda gerçekleşir.

2. BELİRTİLERİ, EKONOMİK ÖNEMİ VE YAYILIŞI

Marul yapraklarında ilk belirtiler açık yeşil veya sarımtırak lekeler halinde görülür. Genellikle köşeli ve damarlarla çevrili olan bu lekeler daha sonra esmerleşir. Nemli havalarda bu kısımlar kararıp çürürler ve alt yüzünde beyaz kül gibi bir konidiospor örtüsü oluşur (Şekil 25).

Şekil 25. Marul mildiyösünün marul yapraklarındaki belirtileri.

Özellikle marul fidelerinde zararlı olur. Tarlada genellikle marulların alt yapraklarında görülür. Ancak fazla serin ve nemli koşullarda üst yapraklara da geçerek marulların satış değerinin düşmesine neden olur.

Epidemi durumunda bitkinin yaprakları ticari değerini kaybederek zarar yüzde yüze yaklaşır.

Bütün marul yetiştirme alanlarında hastalık görülebilmektedir.

3. KONUKÇULARI

Compositae familyasına ait birçok bitkiyi hastalandırabilmektedir. Fakat en büyük zararını marulda yapmaktadır.

4. MÜCADELESİ

4.1. Kültürel Önlemler

- Bir yıl önce mildiyö görülen fideliğin yeri veya toprağı değiştirilmeli veya toprak dezenfekte edilmelidir.
- Tohum sık ekilmemelidir.
- Aşırı sulamadan kaçınılmalıdır.
- Marul mildiyösü görülen fideler, hastalıklı yapraklar ve bitkiler sökülüp yok edilmelidir.
- Toprak analizi sonuçlarına göre gübre kullanılmalıdır.
- Tarlada sık dikimden kaçınılmalıdır.

4.2. Kimyasal Mücadele

4.2.1. İlaçlama zamanı

Fideliklerde hastalık görülmeden koruyucu bir ilaçlama yapılmalıdır. Mildiyö görülürse hasta kısımlar toplanıp yok edildikten sonra birer hafta aralarla fidelerin tarlaya şaşırtılmasına kadar ilaçlamalar sürdürülmelidir. Tarla devresinde hastalığın çevrede görülmesi ile ilaçlamaya başlanmalı, birer hafta aralarla hasattan en az bir hafta öncesine kadar devam edilmelidir.

4.2.2. Kullanılacak bitki koruma ürünleri ve dozları

Bakanlık tarafından yayınlanan “Bitki Koruma Ürünleri” kitabında tavsiye edilen bitki koruma ürünleri ve dozları kullanılır.

4.2.3. Kullanılacak alet ve makineler

İlaçlamada, hidrolik tarla pülverizatörü, sırt pülverizatörü (mekanik, otomatik, motorlu) veya sırt atomizörü kullanılır.

4.2.4. İlaçlama tekniği

Fidelikte ilaçlama, sulama yapıldıktan ve yapraklar kuruduktan sonra yapılmalıdır. Fidelikte ve tarlada yaprakların alt ve üstlerinin iyice ilaçlanmasına özen gösterilmelidir.